

Verktøy

Hver eneste dag møter ansatte i skolen store og små utfordringer som må ordnes opp i og finne sin løsning. Stor innsats i form av tid og krefter blir lagt inn for å ordne opp. Ikke sjelden følger det med både frustrasjoner og fortvilelse på kjøpet. Mange opplever å stå alene i situasjoner som kan vare over tid, og hvor man samtidig kan ha prøvd en rekke tilnærminger og verktøy med varierende hell.

En stor del av innsatsen som ansatte og skoleledelse legger inn mot uønskede, ødeleggende og negative forhold i skolen, blir gjort for å ordne opp i ting som allerede har skjedd og som da allerede har gitt negative følger for både elever og ansatte. Det er alltid nødvendig å gripe negative og uønskede forhold som oppstår i skolen, men aktiv forebygging er mer effektivt og kan spare skolen, lærere og elever for store byrder.

Verktøy som forebygger mot trøbbel

Forebyggende arbeid virker på tre vis. Det forhindrer at mange negative forhold oppstår. Det forhindrer at negative forhold som blir avdekket får vokst seg store. Og det gjør ansatte og skoleorganisasjonen forberedt på å ta i mot trøbbel når det dukker opp.

På disse sidene presenteres en rekke verktøy som sammen kan hjelpe skoler og lærere som ønsker å forhindre at negative forhold oppstår, eller som vil være forberedt til å takle disse, når de oppstår. Verktøyene henger sammen og er gjensidig utfyllende.

Innføring av virksomme verktøy bør være en del av system- og plattformbyggingen på enhver skole. Bare gjennom gode systemer som borger for langsiktighet kan skoler lykkes med å gjøre skolen god for alle.

Les mer om

- **Systemarbeid**
- **Plattformen for den gode skolen**

Virksomme verktøy

Elevsamtalen. Serier av korte samtaler med enkeltelever. Et effektivt verktøy på mange områder som blant annet kartlegging og bygging av den gode en-til-en relasjonen.

Felles ledelse. Etablering av enhet blant voksne som har en elevgruppe gjennom definering av felles standarder, rutiner, strategier og kaosfaktorer.

Back-up ordning. Ingen voksen i skolen skal over tid trenge å stå alene i en uoverkommelig og vanskelig situasjon. Verktøyet hjelper ansatte til å fange opp elever og det hjelper elever ut av negative roller.

Fast organisering. På en rekke områder i skolen er mangel på fast organisering mht. form og innhold et problem. Fast organisering hjelper ansatte og ledelse til å holde fokus og til å sikre langsiktighet.

Nulltoleranseprosess. Det bør være nulltoleranse for en rekke forhold i skolen som både krenker og ødelegger for medelever og ansatte. Å gjennomføre en nulltoleransetilnærming krever forarbeid og involvering av alle berørte.

Medarbeidersamtalen. Serier av korte samtaler. Kanskje det viktigste redskapet for skoleledere som vil være i forkant av trøbbel på egen skole.

Ansvarliggjøring. Det finnes god og dårlig ansvarliggjøring. Ansatte i skolen bør kjenne til prinsippene for god ansvarliggjøring som virker, og til hva som kjennetegner dårlig ansvarliggjøring.

Samarbeid med hjemmene. Foreldre er en underkjent ressurs. Terskelen for kontakt mellom skole og hjem er ofte alt for høy for både foreldre og skole. Skolen vil fikse ting selv og foreldre vil ikke bry skolen.

Årshjul. Definerer arbeidsoppgaver, ansvar, tidspunkter og oppfølging. Et godt årshjul er et must for å sikre utvikling og langsiktighet, og det gjør

innsatsområder og systemarbeid mindre personavhengig og sårbart.